

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Karabína a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Jany Serbovej prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 26. júla 2010 v Bratislave odvolanie obžalovaného **Ing. K. P.** proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo dňa 9. novembra 2009, sp. zn. PK 1 T 13/2008, a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por., napadnutý rozsudok sa **z r u š u j e** v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec sa **v r a c i a** Špecializovanému trestnému súdu v Pezinku, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e

V trestnej veci proti obžalovanému Ing. K. P. pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. bol menovaný obžalovaný vyššie uvedeným rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku uznaný za vinného z predmetného prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa X. približne o 20,35 h v T. na ulici B., po zastavení osobného motorového vozidla Š. ev. č. T., ktorého bol vodičom a po vykonaní bezpečnostnej prehliadky príslušníkmi hliadky Odboru poriadkovej polície Krajského riaditeľstva PZ T., v zložení ppráp. P. K. a nstržm. E.. Z., bolo u jeho spolujazdca M. S. v ľavej ponožke nájdené igelitové vrecúško s obsahom neznámej sušenej látky zelenej farby, pričom po oznámení členmi hliadky, že

z dôvodu podozrenia zo spáchania trestného činu mu bude obmedzená osobná sloboda, obžalovaný Ing. K. P. ponúkol členovi hliadky ppráp. P. K. úplatok v sume 4.000,-Sk (132,77,- €) v štyroch kusoch bankovkách nominálnej hodnoty 1.000,- Sk so slovami: „...že sa chce dohodnúť a dáva peniaze za to, aby zahodili tú trávu a nechali ho a jeho kamaráta M. S. odísť preč, aby nemali problémy...“

Za to mu bol podľa § 333 ods. 2 Tr. zák. s poukazom na § 36 písm. j/ Tr. zák. a s použitím § 38 ods. 3 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) rokov, výkon ktorého mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Tr. zák. podmiennečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 2 (dvoch) rokov.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. mu bol uložený aj trest prepadnutia veci, a to štyroch bankoviek nominálnej hodnoty po 1000,- Sk, ktorých čísla sú uvedené v napadnutom rozsudku.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie obžalovaný Ing. K. P.. Namietal v ňom, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho hodnotenia zákonnosti získaných dôkazov a z neprávneho právneho posúdenia veci.

Obžalovaný argumentoval predovšetkým tým, že zásah príslušníkov Policajného zboru SR do jeho práva na nerušené súkromie nezodpovedal ústavným a zákonným kritériám. Poukázal na článok 19 ods. 2 a článok 22 Ústavy Slovenskej republiky s tým, že v danom prípade zásah príslušníkov Policajného zboru SR voči nemu a jeho základným právam nezodpovedal predpokladaným kritériám, že musí byť vykonaný v súlade so zákonom, sledovať legitímny cieľ a že musí byť nevyhnutný v demokratickej spoločnosti. Takto získané dôkazy voči nemu nespĺňajú podmienky § 119 ods. 2 Tr. por. a sú v trestnom konaní nepoužiteľné.

Obžalovaný poukázal na ustanovenia § 9 ods. 1 a ods. 3 zákona o policajnom zbore (zák. č. 171 /1993 Z.z. v znení neskorších predpisov) a uviedol, že zasahujúca hliadka policajného zboru ho podrobila osobnej prehliadke a prehliadke vozidla v rozpore s týmito ustanoveniami.

Treba podotknúť, že predmetná trestná vec už bola raz právoplatne v rámci

odvolacieho konania Najvyšším súdom Slovenskej republiky, pričom pôvodný odsudzujúci rozsudok Špeciálneho súdu v Pezinku z 10. júla 2008, sp. zn. PK 1 T 13/2008, bol uznesením Najvyššieho súdu SR z 29. júna 2009, sp. zn. 3 Toš 7/2008, zrušený a vec vrátená Špeciálnemu súdu v Pezinku na nové prejednanie a rozhodnutie.

Obžalovaný v rámci odvolania proti teraz už druhému rozsudku prvostupňového súdu poukázal i na dôkazy vykonané v rámci doplneného dokazovania a upriamil pozornosť na svedka JUDr. K. L., informovaného zástupcu Prezídia Policajného zboru SR, z ktorého výpovede je zrejmé, že príslušníci policajného zboru nie sú oprávnení vykonať služobný zákrok bez zákonného dôvodu a v rámci služobnej činnosti nemôžu postupovať inak než podľa zákonných ustanovení.

Keďže v jeho prípade postup príslušníkov policajného zboru P. K. a E. Z. bol nezákonný, boli nezákonne získané aj dôkazy proti nemu a títo príslušníci policajného zboru, ktorí prekračovali svoju právomoc nepoživajú ani ochranu verejného činiteľa podľa § 139 ods. 1 písm. h/ Tr. zák., preto obžalovaný navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a oslobodiť ho spod obžaloby z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stal skutok pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré ich predchádzalo a zistil, že odvolanie obžalovaného je dôvodné pre chyby rozsudku spočívajúce v tom, že sa prvostupňový súd nevyrovnal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie.

Ani doplnené dokazovanie zadovážením a prečítaním záznamov o činnosti hliadok policajného zboru, ktoré v kritický deň vykonávali službu, výsluch členov týchto hliadok ako svedkov na hlavnom pojednávaní ani zadovážený a prečítaný Metodický pokyn Prezídia policajného zboru SR nazvaný Metodika vykonávania služobných zákrokov príslušníkmi Policajného zboru v policajnej praxi ani výsluch svedka, informovaného zástupcu Prezídia Policajného zboru SR JUDr. K. L. v nadväznosti na ostatné predtým vykonané dokazovanie nedovoľuje urobiť záver o tom, že členovia policajnej hliadky, ktorá postupovala voči obžalovanému služobným zákrokom, osobnou prehliadkou a prehliadkou vozidla v súlade so zákonom o policajnom zbore.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, tak ako v predchádzajúcom rozhodnutí, znova poukazuje na znenia § 9 ods. 1, § 22 ods. 1 a § 23 ods. 1, ods. 2, o ktoré v podstate aj obžaloba opiera legálnosť zákroku príslušníkov policajného zboru voči obžalovanému Ing. K. P..

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 171/1993 Z.z. v znení neskorších predpisov policajt v službe je povinný v medziach tohto zákona vykonať služobný zákrok, ak je páchaný trestný čin alebo priestupok alebo je dôvodné podozrenie z ich páchania.

Podľa § 22 ods. 1 zákona o Policajnom zbore policajt je oprávnený presvedčiť sa, či osoba, proti ktorej vykonáva služobný zákrok, nemá pri sebe zbraň, a ak ju má, odňať ju.

Podľa § 23 ods. 1 zákona o Policajnom zbore pri plnení úloh vyplývajúcich z tohto zákona je policajt oprávnený dávať pokyny na zastavenie dopravného prostriedku, zakázať jazdu, plavbu alebo let na nevyhnutne potrebný čas alebo prikázať smer dopravného prostriedku.

Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia policajt je oprávnený vykonať prehliadku dopravného prostriedku

a/ ak je podozrenie, že používaním dopravného prostriedku, na dopravnom prostriedku alebo v súvislosti s dopravným prostriedkom bol spáchaný trestný čin,

b/ pri pátraní po hľadaných osobách, zbraniach, strelive, výbušninách, omamných psychotropných látkach a jedoch a veciach pochádzajúcich z trestnej činnosti alebo súvisiacich s trestnou činnosťou.

V danom prípade všeobecné usmernenie hliadok PMJ pred výkonom činnosti na čo sa majú v rámci výkonu služby zamerať nemožno považovať za konkrétny dôvod na vykonanie služobného zákroku. Čo je služobným zákrokom policajta v službe ustanovuje § 9 ods. 3 zákona o Policajnom zbore, podľa ktorého služobný zákrok je zákonom ustanovená a v jeho medziach vykonávaná činnosť policajta, pri ktorom sa bezprostredne zasahuje do základných práv a slobôd osoby.

Metodické usmernenie Prezídia policajného zboru nazvané Metodika vykonávania

služobných zákrokov príslušníkmi Policajného zboru v policajnej praxi, ktorú na hlavnom pojednávaní prvostupňový súd prečítal a o ktorej sa zmieňoval, resp. niektoré jej ustanovenia komentoval svedok JUDr. K. L. z Prezídia Policajného zboru, nesmie byť v rozpore so zákonom a pokiaľ by bolo tak ich nemožno uplatňovať. Toto metodické usmernenie však v otázke vysvetlenia pojmu „služobný zákrok“ doslovne preberá znenie § 9 ods. 3 zákona o Policajnom zbore.

Preto či ide o služobný zákrok, ktorý má v rámci svojej činnosti policajt vykonať, závisí od posúdenia konkrétnych okolností prípadu, a to predovšetkým podľa toho čo je uvedené v zákone, teda či sa ním bezprostredne zasahuje do základných práv a slobôd osoby, voči ktorej sa zakročuje.

Nepochybne zastavenie vodiča motorového vozidla a prehliadka jeho vozidla i osobná prehliadka boli v danom prípade takými zákrokmi, ktoré možno označiť za služobný zákrok.

Neadekvátne sa javí konštatovanie prvostupňového súdu legalizujúce postup policajnej hliadky tým, že vykonávali pátraciu činnosť podľa § 23 ods. 2 písm. b/ zákona o Policajnom zbore, resp. v rámci úloh Policajného zboru podľa § 2 ods. 1 písm. l/ zákona o Policajnom zbore.

Svedkovia P. K. a E. Z. nikdy nepotvrdili, že by boli zastavovali vozidlo obžalovaného v súvislosti s tým, že by malo dôjsť k porušeniu predpisov o plynulosti a bezpečnosti cestnej premávky, ani v súvislosti s tým, že mali za tým účelom nariadenú preventívnu kontrolu motorových vozidiel v rámci vyhlásenej akcie na to zameranej, ani žiadne podozrenie, že sa má páchať v súvislosti s vozidlom obžalovaného nejaká trestná činnosť a ani podozrenie z priestupku nemali, vonkoncom nie, že by bol spáchaný a už vôbec nie, že by mal byť páchaný. Zastavili vozidlo obžalovaného bez konkrétneho podozrenia v páchaní priestupku alebo trestného činu a vlastne sami vylučovali aj možnosť zastavenia tohto vozidla v súvislosti s pátraním po osobách, zbraniach, strelive a vlastne aj po omamných a psychotropných látkach a jedoch a veciach pochádzajúcich z trestnej činnosti.

To že pri takej činnosti je možné vykonať prehliadku dopravného prostriedku neznamená, že možno kedykoľvek a kohokoľvek obmedziť na osobnej slobode, predovšetkým slobode pohybu a súkromia, s odvolaním na preventívnu činnosť

pri odhaľovaní trestných činov a priestupkov.

Ani svedok JUDr. K. L., ktorý sa podieľal na spracovaní spomínaného metodického usmernenia policajtov pri služobných zákrokoch vôbec nenaznačoval, že by takto bolo možné chápať preventívnu činnosť policajtov. Naopak tento svedok skôr zdôrazňoval, že bez zákonného podkladu na služobný zákrok odvodeného od konkrétnych okolností prípadu odôvodňujúcich zásah do základných práv a slobôd občana nie je možné taký zákrok vykonať.

Výpoveď tohto svedka však nebola prvostupňovým súdom náležite vyhodnotená v nadväznosti na konkrétnu situáciu na konkrétne výpovede svedkov P. K. a E. Z. prečo vlastne zastavili vozidlo obžalovaného. Všetko ostatné spojené s nájdením podozrivej látky, ohľadne ktorej bolo podozrenie, že išlo o omamnú látku, čo sa neskôr v inom konaní potvrdilo nasledovalo až potom, čo vozidlo obžalovaného bolo zastavené a až z tohto podozrenia, že sa našla látka o ktorej vzniklo, aj vzhľadom na vyjadrenia obžalovaného a jeho spolujazdca, že môže ísť o omamnú látku sa odvádzala opodstatnenosť vykonania služobného zákroku v zmysle § 22 a § 23 zákona o Policajnom zbore.

Je preto potrebné ešte raz vypočúť svedka JUDr. K. L. na tú okolnosť, či vzhľadom na presne popísanú situáciu za akej členovia policajnej hliadky zastavili vozidlo obžalovaného, keď títo členovia ani vzhľadom na miesto, kde sa nachádzal obžalovaný s vozidlom, nevyslovili podozrenie z prechovávaní alebo distribúcie omamných látok a neuviedli ani iné konkrétne vo vzťahu k obžalovanému resp. jeho vozidlu, prečo ho zastavovali, mohli títo členovia policajnej hliadky vozidlo zastaviť a vykonať služobný zákrok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zároveň vyslovuje svoj právny názor, že už zastavenie vozidla vedeného jeho vodičom je zásahom do osobnej slobody jednotlivca, a to jeho vodiča resp. i ďalších osôb vo vozidle sa nachádzajúcich a to konkrétne zásahom do osobnej slobody (článok 17 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), slobody pohybu (článok 23 ods. 1 Ústavy SR) a právna ochrana pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života (článok 19 ods. 2 Ústavy SR) a pokiaľ nie je opodstatnený splnením zákonných podmienok na jeho vykonanie podľa § 9 ods. 1, ods. 3 zákona o Policajnom zbore je potom neoprávneným zásahom.

Po opätovnom prejedaní veci zameraním sa na vyriešenie tejto základnej otázky z pohľadu konkrétnych úloh, ktoré mali členovia hliadky Policajného zboru plniť a čo ich oprávňovalo zastaviť konkrétne motorové vozidlo (nie všeobecná úloha po odhaľovaní trestných činov a priestupkov) v danom čase a na danom mieste bude treba zodpovedať otázku, či pri tomto zákroku požívali ochranu verejného činiteľa, ako to už bolo naznačené v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3 Toš 7/2008. V závislosti od toho potom urobiť adekvátne rozhodnutie o obžalobe.

Z týchto dôvodov rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, ako sa uvádza vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 26. júla 2010

JUDr. Milan K a r a b í n, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Libuša Jánošíková